

**Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité over de Mededeling van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's „Denk eerst klein”: een „Small Business Act” voor Europa**

COM(2008) 394 final

(2009/C 182/06)

Rapporteur: **de heer MALOSSE**

Corapporteur: **de heer CAPPELLINI**

De Commissie heeft op 25 juni 2008 besloten het Europees Economisch en Sociaal Comité overeenkomstig artikel 262 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap te raadplegen over de

*Mededeling van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's „Denk eerst klein”: een Small Business Act voor Europa*

COM(2008) 394 final.

De gespecialiseerde afdeling Interne markt, productie en consumptie, die met de voorbereidende werkzaamheden was belast, heeft haar advies op 6 januari 2009 goedgekeurd. Rapporteur was de heer MALOSSE en corapporteur de heer CAPPELLINI.

Het Europees Economisch en Sociaal Comité heeft tijdens zijn op 14 en 15 januari 2009 gehouden 450<sup>e</sup> zitting (vergadering van 14 januari) onderstaand advies uitgebracht, dat met 112 stemmen vóór en 10 tegen, bij 9 onthoudingen, werd goedgekeurd.

## 1. Samenvatting en conclusies

1.1 Het Comité heeft zich in zijn adviezen INT/390 en INT/394 <sup>(1)</sup> al uitgesproken vóór een ambitieuze Europese *Small Business Act* (SBA) die gebruik maakt van het groei- en werkgelegenheidspotentieel dat door de huidige 23 miljoen en alle eventueel nog op te richten kleine en middelgrote ondernemingen in de Unie wordt vertegenwoordigd.

1.2 Ondanks verklaringen van goede wil en lovenswaardige initiatieven als met name een nieuw statuut voor een Europese besloten vennootschap en de herziening van de richtlijn inzake betalingsachterstanden is het Comité van mening dat de Europese Commissie deze uitdaging niet slagvaardig tegemoet treedt, zeker niet gezien de huidige economische en financiële problemen.

1.3 Het Comité pleit daarom voor een ambitieuze Europese *Small Business Act*, die met name het volgende omvat:

- een bindend rechtsinstrument voor de toepassing van het principe van „Denk eerst klein” (*Think small first*) om met zoveel mogelijk dwang te garanderen dat de beginselen van goed bestuur zowel in Europees verband als in de lidstaten en in de regio's concreet en doeltreffend ten uitvoer worden gelegd;
- een routekaart die vergezeld gaat van een nauwkeurig tijdspad en van adequate middelen om concrete bepalingen die van grote invloed zijn op de SBA in praktijk te brengen;

<sup>(1)</sup> Verkennend advies van het EESC over „Verschillende beleidsmaatregelen die, samen met een passende financiering, kunnen bijdragen aan groei en ontwikkeling van het MKB” (PB C 27 van 3.2.2009, blz. 7) en verkennend advies van het EESC over „Internationale aanbestedingen” (PB C 224 van 30.8.2008, blz. 32).

- duidelijke afspraken over vermindering van de administratieve lasten en inachtneming van het principe dat een bedrijf maar één keer aan een bepaalde formaliteit hoeft te voldoen;
- organisatorische maatregelen binnen de diensten van de Europese Commissie met als doel het MKB een echte gesprekspartner en instrumenten te geven om de „Europeïsering” van bedrijven te bevorderen;
- Europese instrumenten die de kapitalisatie, de oprichting van netwerken, de investeringen en de permanente educatie in kleine en middelgrote ondernemingen kunnen helpen bevorderen;
- een samenhangend beleidskader voor alle Europese beleidslijnen op grond waarvan het MKB als regel en niet als uitzondering wordt beschouwd;
- omzetting van de doelstellingen van de Europese *Small Business Act* in nationaal beleid en in wetgeving;
- terugkeer naar de praktijk van permanente raadpleging van belangenorganisaties en sociale partners.

## 2. Inleiding

2.1 Het Franse voorzitterschap heeft de Europese Unie gevraagd zich te buigen over de idee van een *Small Business Act* (SBA), Europese stijl, en heeft daarbij als voorbeeld de wet ten gunste van het MKB genoemd die op dit moment van kracht is in de VS. De idee van deze *Small Business Act* was trouwens al eerder door het Comité <sup>(2)</sup> naar voren gebracht en werd ook al door het Europees Parlement geopperd.

<sup>(2)</sup> Zie advies CESE (rapporteur: mevrouw Faes; PB C 256 van 27.10.2007, blz. 8).

2.2 Kenmerkend voor de genoemde Amerikaanse wet is de instelling van een dienst (*Small Business Administration*) die de taak heeft het Amerikaanse midden- en kleinbedrijf te helpen en maatregelen te nemen om het opzetten en de groei van kleine bedrijven, in het bijzonder onder etnische minderheden, vrouwen en jongeren, te bevorderen. De Amerikaanse *Small Business Act* omvat ook maatregelen die ervoor moeten zorgen dat opdrachten van de Amerikaanse federale overheid en haar verschillende regeringsinstellingen vaker aan het midden- en kleinbedrijf worden gegund.

2.3 Nu de Europese Unie, net als de rest van de wereld, zich in een ernstige financiële en economische crisis bevindt, zijn het de bedrijven, en met name de kleine en middelgrote bedrijven, die de eerste klappen krijgen maar die ook de belangrijkste aanjagers zijn van de werkgelegenheid en het economisch herstel. Indien ambitieuzer wordt ingezet op de SBA, kan deze wet een fundamenteel instrument zijn van een nieuwe langetermijnstrategie van de EU ter bevordering van investeringen, groei en werkgelegenheid.

2.4 Het Comité heeft zich al eerder uitgesproken over dit onderwerp, nl.:

- in een verkennend advies op verzoek van het Sloveense voorzitterschap over „verschillende beleidsmaatregelen die, samen met een passende financiering, kunnen bijdragen aan groei en ontwikkeling van het MKB”. Dit advies bevat niet alleen een politieke verklaring maar ook voorstellen voor een doeltreffende Europese SBA <sup>(3)</sup>;
- in een verkennend advies op verzoek van het Franse voorzitterschap over het thema „internationale aanbestedingen”, waarin expliciet werd verwezen naar de lopende onderhandelingen over de herziening van de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten (GPA) van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) en waarin met name een ambitieuze „routekaart” voor de totstandbrenging van de Europese SBA <sup>(4)</sup> werd voorgesteld.

2.5 Hoewel het Comité verheugd is over een aantal positieve initiatieven in de *Small Business Act*, betreurt het de door de Commissie gekozen vorm (een simpele mededeling), die geen verplichtingen oplegt ten aanzien van termijnen en middelen en niet aangeeft hoe de daadwerkelijke toepassing van het principe „Denk eerst klein” kan worden gegarandeerd.

2.6 Het betreurt derhalve dat er geen specifieke wettelijke maatregel is genomen om te garanderen dat het principe „Denk eerst klein” systematisch in acht wordt genomen bij de totstandkoming en uitvoering van de wetgeving. Het Comité is van mening dat maatregelen met een bindend karakter vooral belangrijk zijn waar het gaat om het in praktijk brengen van de uitgangspunten van goed bestuur (*governance*) ten gunste van het MKB. De

concrete toepassing van dit beginsel en de afgeleiden daarvan in alle fasen van de uitwerking van communautaire, nationale en regionale wetgeving en beleidsmaatregelen moet dus worden bekrachtigd door een passende tekst of een passend instrument.

2.7 Het Comité vindt het buitengewoon jammer dat zijn eerder genoemde voorstel voor een bindende „routekaart” niet is overgenomen voor wat betreft het werkprogramma en de prioriteiten, waarvoor geen wetgevingsprocedure moet worden gevolgd omdat zij reeds gebaseerd zijn op bestaande programma's of, met name in het kader van hun tussentijdse evaluatie, hierop kunnen worden gebaseerd. Ook is een groot aantal van de voorgestelde concrete maatregelen al lang in voorbereiding of al lang geleden aangekondigd. Dat geldt met name voor belangrijke en nuttige voorstellen als de aanneming van een statuut voor een Europese besloten vennootschap, de herziening van de richtlijn betreffende betalingsachterstand, de invoering van lagere btw of groepsvrijstellingen voor staatssteun.

2.8 De „*Small Business Act*” moet een onderscheid maken tussen enerzijds kleine ambachtelijke of familiebedrijven met een lokale markt, een categorie waartoe verreweg de meeste kleine en middelgrote bedrijven behoren en waarvan een groot deel niet wil groeien omdat de ondernemers controle willen houden over hun bedrijf, en anderzijds kleine of middelgrote bedrijven met een sterk groeipotentieel, bedrijven in het voorstadium van verdere ontwikkeling. Bijzondere aandacht dient hierbij uit te gaan naar kleine en middelgrote ondernemingen in gebieden met structurele handicaps, met name insulaire regio's, berggebieden en dunbevolkte streken.

2.9 In die context is het Comité gevraagd advies uit te brengen over de mededeling van de Commissie. Het Comité heeft op 7 oktober 2008, in samenwerking met de *Assemblée Permanente des Chambres de Métiers*, in Parijs een hoorzitting gehouden om zijn advies beter te kunnen voorbereiden.

### 3. Aanbeveling 1 van het EESC: naar een bindend rechtsinstrument voor de toepassing van het principe „Denk eerst klein”

3.1 De Europese *Small Business Act* moet méér zijn dan de zoveelste politieke wilsverklaring; zij moet in regels met bindende werking worden omgezet.

3.2 Het Comité bevestigt zijn eerder geformuleerde standpunt (advies INT/390) ten aanzien van het principe „Denk eerst klein”, dat bindende werking moet krijgen en in een nader te bepalen vorm moet worden gegoten (gedragscode, interinstitutioneel akkoord, besluit van de Raad) waarbij het Europees Parlement, de Commissie en de Raad worden betrokken. Een interinstitutioneel akkoord dat op dezelfde rechtsgrondslagen is gebaseerd als het akkoord over „Beter wetgeven” uit 2003 lijkt het Comité een interessante optie, die samen met andere opties moet worden bestudeerd. Concreet moet dit juridisch dwingende besluit ervoor zorgen dat:

3.2.1 **bij de totstandkoming van nieuwe wetgeving op alle niveaus rekening wordt gehouden met de specifieke situatie en bijzondere behoeften van de verschillende categorieën kleine en middelgrote bedrijven;** de betreffende belangorganisaties, inclusief de sociale partners, en organisaties uit de sociale economie vooraf over alle nieuwe Europese bedrijfswetgeving

<sup>(3)</sup> Verkennend advies van het EESC over „Verschillende beleidsmaatregelen die, samen met een passende financiering, kunnen bijdragen aan groei en ontwikkeling van het MKB” (PB C 27 van 3.2.2009, blz. 7).

<sup>(4)</sup> Verkennend advies van het CESE over „Internationale aanbestedingen” (PB C 224 van 30.8.2008, blz. 32).

moeten worden geraadpleegd. Zij moeten binnen een termijn van twaalf weken (en geen acht weken, zoals de Europese Commissie voorstelt) met een reactie komen;

**3.2.2 wetgeving voor bedrijven niet te vaak wordt gewijzigd** (niet meer dan eens per zes jaar). Ook zou moeten worden voorgesteld dat alle nieuwe wetgeving jaarlijks gegroepeerd op 1 januari in werking treedt wanneer deze wetgeving dwingende werking kan hebben, terwijl alle wetgeving die tot verlichting of vereenvoudiging van de lasten leidt, op ieder gewenst moment in werking moet kunnen treden;

**3.2.3** de wetgeving op elk niveau vier fundamentele beginselen in acht neemt:

- een verplichte systematische effectbeoordeling voor elke nieuwe wet. Er mogen geen nieuwe wetten worden aangenomen indien niet is vastgesteld wat de gevolgen ervan zijn voor de verschillende soorten kleine en middelgrote bedrijven in de betrokken sector;
- het evenredigheidsbeginsel, dat systematisch wordt toegepast op alle soorten bedrijven;
- het principe dat een bedrijf maar één keer aan een bepaalde formaliteit hoeft te voldoen;
- het voorzorgsbeginsel om bestand te zijn tegen aanvullende wetgeving met bindende werking;

**3.2.4 een bepaalde procentuele vermindering van de administratieve lasten voor bedrijven die actief zijn op de interne markt verplicht wordt gesteld. Het doel moet zijn om de bureaucratische rompslomp in verband met Europese wetgeving tegen 2012 met 25 % te verminderen.**

#### **4. Aanbeveling 2 van het EESC: een nauwkeurig uitgewerkte „routekaart” met, indien nodig, vermelding van tijdpad, middelen en financieringswijze**

**4.1** Het Comité pleit voor een nauwkeurig uitgewerkte „routekaart” met daarin prioriteiten voor acties, concrete maatregelen, termijnen voor de uitvoering, middelen voor de verwezenlijking en waar nodig de financiering. Er moet op worden toegezien dat alle voorgestelde maatregelen vóór 2013 worden uitgevoerd en vergezeld gaan van follow-upmaatregelen en evaluatiemechanismen.

**4.2** Ten aanzien van het operationele gedeelte is het Comité voorstander van de genoemde 92 maatregelen, waarvan het hoopt dat zij zo snel mogelijk op zowel Europese als nationale schaal worden uitgevoerd. Toch ziet het deze maatregelen veeleer als uitvoering van of vervolg op reeds eerder genomen of vastgestelde maatregelen, net als de vier wetgevingsmaatregelen. Deze maatregelen spelen niet voldoende in op de verwachtingen en behoeften van de verschillende soorten kleine en middelgrote bedrijven en daarom pleit het Comité voor een ambitieuzer plan, dat beter past bij de werkelijke rol van kleine ondernemingen en bij de internationale economische situatie. Het Comité stelt de Commissie, de Raad en het Parlement derhalve voor, een heus Europees plan ten behoeve van het MKB en microbedrijven op te stellen,

een plan dat niet alleen steun verleent aan ondernemingen met een hoog groeicijfer maar ook aan het lokale bedrijfsleven, ondernemingen uit de sociale economie en de traditionele bedrijvigheid; dit plan moet bovendien tot betere *governance* leiden door een betere dialoog tussen de overheidsinstanties, de economische en sociale partners en de brancheorganisaties van het MKB mogelijk te maken en moet daadwerkelijk rekening houden met de verschillende omstandigheden waarmee de verschillende soorten kleine en middelgrote ondernemingen te maken hebben.

**4.3** Van de maatregelen op communautair niveau steunt het Comité met name:

- **het voorstel voor een verordening betreffende een statuut voor een Europese besloten vennootschap** <sup>(5)</sup>, een initiatief dat door het Comité in 2001 in een advies is gelanceerd met als doel „Europese ondernemingen” op te richten die kunnen profiteren van de groeikansen van de interne markt en aldus de formaliteiten en kosten in verband met de oprichting van filialen in verschillende lidstaten te verminderen. Het Comité dringt erop aan dat dit voorstel snel wordt aangenomen en dat er een vorm wordt gevonden die niet leidt tot concurrentievervalsing of aantasting van de sociale rechten;
- **het voorstel tot wijziging van de richtlijn inzake betalingsachterstand** <sup>(6)</sup> dat strengere verplichtingen en sancties oplegt aan overheden in geval van betaling na een termijn van dertig dagen.

**4.4** Daar kunnen de volgende ambitieuze en concrete maatregelen nog aan toegevoegd worden:

- **proefprojecten ter bevordering van de energie-efficiëntie** van het MKB in de bouwsector, gezien het belang van het MKB in deze sector (80 % van de bedrijven) en hun potentieel aanzienlijke bijdrage aan de beoogde vermindering van de CO<sub>2</sub>-uitstoot (40 % van de uitstoot is afkomstig van woningen);
- **aangepaste regelingen voor verschillende branches en sectoren en lichtere milieuprocedures** voor kleinere bedrijven om te voorkomen dat de milieu- en energie-doelstellingen de kleinere ondernemingen uit de markt prijzen;
- **concrete acties van de EU ter bevordering van de „Europeanisering” van bedrijven in de vorm van samenwerkingsprogramma’s** (vgl. de voormalige programma’s EUROPARTENARIAT en INTERPRISE, die in de jaren 2000 ten onrechte zijn opgeheven door de Europese Commissie);

<sup>(5)</sup> COM(2008) 394 final (advies van het EESC in voorbereiding).

<sup>(6)</sup> Richtlijn 2000/35/EG, PB L 200 van 8.8.2000, blz. 35. EESC-advies: PB C 407 van 28.12.1998, blz. 50.

- **het bedrijfsleven meer betrekken bij de Europese initiatieven op het gebied van opleiding en onderwijs**, met name in de vorm van een nieuw programma om het contact tussen ondernemingen en onderwijsinstellingen te bevorderen. Het Comité dringt nogmaals aan op uitbreiding van de programma's ter bevordering van de mobiliteit van stagiairs en jongeren die een initiële beroepsopleiding volgen;
- **de overdracht van ondernemingen vergemakkelijken en stimuleren**. Het EESC benadrukt nogmaals het belang van de overdracht en overname van ondernemingen, vooral van kleine producerende en dienstverlenende ondernemingen in steden en op het platteland, waarvan het aangekondigde verdwijnen aanzienlijke negatieve gevolgen zal hebben. Er moet met name meer werk worden gemaakt van systemen om kopers en verkopers van bedrijven bij elkaar te brengen, alsook van fiscale prikkels; anderzijds moeten ondernemers aangezet worden tot betere kapitalisatie en tot het aangaan van publiek-private partnerschappen;
- **het netwerk „Enterprise Europe Network” consequenter ontwikkelen teneinde een echt Europees netwerk voor informatie en coördinatie tot stand te brengen**.

4.5 Gezien de wereldwijde recessie is het Comité met name voorstander van **versterkte financiële mechanismen** via de EIB en het EIF om de toegang tot kortetermijnfinanciering te vergemakkelijken en, indien nodig, noodlijdende bedrijven te steunen. Met het oog hierop moeten de huidige initiatieven en die welke door de Europese SBA worden voorgesteld, flink worden uitgebreid om het hoofd te kunnen bieden aan de huidige economische situatie. Er moet vooral een punt worden gezet achter marginale proefprojecten en werk worden gemaakt van (meer) financiering vanuit de regio (risicokapitaal, „business angels”, wederzijdse borgstelling); ook moeten fondsen worden opgericht om Europese en grensoverschrijdende projecten te ondersteunen.

4.6 Bovendien zou het Comité, zoals aangegeven in zijn eerdere advies 390/2008, graag zien dat de Europese SBA nieuwe initiatieven lanceert die tegemoetkomen aan de tijdens de talloze EU-conferenties en door het Comité en het Europees Parlement kenbaar gemaakte behoeften van de sector:

- **op alle Europese beleidsterreinen moet rekening worden gehouden met het MKB**: het Comité heeft vastgesteld dat bij het opstellen van wetgeving nog veel te vaak wordt uitgegaan van grote ondernemingen, hoewel het politieke discours anders doet vermoeden;
- **de politiek van administratieve vereenvoudiging moet worden voortgezet**, zij het met nadruk op een uitstekende coördinatie met de MKB-organisaties uit de betrokken sector. De Commissie moet toezien op een betere samenwerking met deze organisaties en het EESC om te voorkomen dat deze

vereenvoudiging haar doel voorbij schiet. Het Comité twijfelt eraan of het wel gegrond en doeltreffend is om kleine ondernemingen stelselmatig vrij te stellen van de toepassing van bepaalde wettelijke maatregelen en is eerder voorstander van evenredigheid bij de uitvoering van de regels;

- **de MKB-organisaties moeten ondersteuning krijgen bij hun begeleidende en adviserende activiteiten**. Het Comité hecht veel belang aan aspecten van goed bestuur, met name aan zaken als raadpleging en follow-up. Het Comité betreurt het dat de Europese Commissie niet méér waarde hecht aan de rol van de MKB-organisaties, aangezien deze van fundamenteel belang zijn om te komen tot een dialoog met de miljoenen ondernemingen, hun bestuur en hun werknemers. Het Comité wijst er nogmaals op dat deze organisaties van cruciaal belang zijn voor het welslagen van het communautaire beleid en dat zij een onschatbare rol spelen bij de informatieoverdracht en hulp aan ondernemingen, met name de kleinste ondernemingen;
- **er moet een uitgebreid en samenhangend innovatiebeleid worden gevoerd**, niet alleen ter ondersteuning van ondernemingen die reeds bekend staan als innovatief maar ook ter bevordering van innovatie en marktintroductie van nieuwe technieken in laag- en mediumtechnologische sectoren en niet-technologische innovatie in het MKB, met name in de kleinste ondernemingen;
- **de EU-programma's moeten toegankelijker worden** door het juridisch, financieel en administratief keurslijf, dat het MKB ontmoedigt, te vereenvoudigen en door gebundelde, door de MKB-organisaties voorgestelde projecten mogelijk te maken. Het Comité verzoekt de Commissie nogmaals om overleg te voeren met de Europese MKB-organisaties om de programma's toegankelijker te maken en nieuwe voorwaarden vast te stellen voor de uitwerking van en deelname aan de programma's op de diverse regionale niveaus. De procedures voor het verkrijgen van Europese financiering door het MKB moeten zoveel mogelijk worden vereenvoudigd. Een eerste stap in deze richting zou kunnen zijn dat de verschillende communautaire programma's (structuurfondsen, kaderprogramma voor concurrentievermogen en innovatie, zevende O&O-kaderprogramma, ...) onderling op elkaar worden afgestemd, aangezien nu voor elk daarvan verschillende procedures moeten worden gevolgd. Ook zou een duidelijker taalgebruik in de kaderdocumenten het voor de meeste kleine en middelgrote bedrijven gemakkelijker maken om de verschillende ontwikkelingsinstrumenten die deze programma's aanreiken, te gebruiken. Ten slotte moeten de Europese en nationale instellingen hun procedures op gecoördineerde wijze vereenvoudigen. De administratieve rompslomp is voor ondernemingen, waar „administratieve deskundigheid” meestal geen kerncompetentie is, nog altijd te zwaar.

4.7 Ten aanzien van overheidsopdrachten moet iedere lidstaat voorzien in een structuur voor steun op maat aan kleine en middelgrote bedrijven die willen meedingen naar overheidsopdrachten

op nationaal en communautair niveau. Dankzij deze steun kunnen kleine en middelgrote bedrijven zich het jargon van overheidsopdrachten eigen maken en vernemen hoe zij mee kunnen dingen naar overheidsopdrachten. (Het niet goed begrijpen van de gebruikte terminologie is een van de struikelblokken voor het MKB bij het verwerven van overheidsopdrachten.)

## 5. Aanbeveling 3 van het EESC: voorstellen voor actie op communautair niveau

5.1 Wil de Europese SBA effect sorteren, dan is een zichtbaar en ambitieus Europees beleid geboden. Aan een dergelijk beleid ontbreekt het momenteel. Het Comité pleit er met name voor om:

- **een lid van de Europese Commissie de volle verantwoordelijkheid te laten dragen** voor de uitvoering van de Europese *Small Business Act*;
- **organisatorische maatregelen te nemen** zodat de kleine en middelgrote ondernemingen, net als in de tijd van de *task force* MKB, ook over een zichtbare en aanspreekbare gesprekspartner beschikken die zich alleen bezighoudt met het MKB en met de bescherming van diens belangen binnen de Europese instellingen, met name in het kader van het besluitvormingsproces;
- **het beheer van de SBA in handen te geven van een „Europees Comité voor de SBA”**, waarin naast vertegenwoordigers van de lidstaten ook afgevaardigden van de betrokken Europese MKB-organisaties zetelen, waaronder de sociale partners. Dit Comité moet uitgebreide bevoegdheden krijgen om de toepassing van de SBA te controleren, toezicht uit te oefenen op het actieplan en de plannen binnen de lidstaten op elkaar af te stemmen. Het EESC pleit er eveneens voor om naar aanleiding van de SBA:
- **in elk directoraat-generaal van de Commissie een contactpersoon voor het MKB te benoemen** die erop toeziet dat in de wettelijke maatregelen, alsook in de door het desbetreffende DG beheerde programma's, terdege rekening wordt gehouden met de prioriteiten en verwachtingen van het MKB en de microbedrijven.
- Het ondernemersklimaat dat tot stand moet komen door de concrete toepassing van het beginsel „Denk eerst klein” vereist zowel veranderingen **op het niveau van de samenleving als op dat van de instellingen**. Om te zorgen dat „de uitgevaardigde regels de meerderheid van diegenen op wie ze van toepassing zijn, respecteren”, in dit geval dus het MKB, is een zekere kennis van de wereld van het MKB vereist. Daarom zou de Europese Commissie de lidstaten moeten aanmoedigen om haar voorbeeld op dit gebied te volgen aan de hand van haar „Enterprise Experience Program”, dat tal van Europese ambtenaren de mogelijkheid biedt kennis te maken met de wereld van het MKB. De lidstaten moeten zich door dit initiatief laten inspireren, voor zover zij niet zelf al iets dergelijks doen.

## 6. Aanbeveling 4 van het EESC: voorstellen voor actie op nationaal niveau

6.1 Ten aanzien van de terreinen die onder de bevoegdheid van de nationale overheden vallen, beveelt het Comité aan dat de lidstaten:

- het beginsel „Denk eerst klein” bindend maken door het **bij wet vast te leggen**;
- in nauwe samenwerking met de betrokken economische en sociale actoren **een „nationaal plan voor de Small Business Act” uitwerken**. Vervolgens moet, los van het verslag over de nationale hervormingsprogramma's, jaarlijks verslag worden uitgebracht over de voortgang van de uitvoering van elk nationaal plan. Bovendien kan jaarlijks een conferentie worden georganiseerd om de „goede praktijken” en „succesverhalen” voor het voetlicht te brengen. Dit kan extra waarde krijgen als ook de betreffende Europese organisaties en het Comité hierbij nauw worden betrokken;
- **steun verlenen aan gemeenschappelijke acties** om maatregelen ten behoeve van bijvoorbeeld de overdracht van ondernemingen (juridische en fiscale kwesties) uit te werken, aan initiatieven tot aanpassing van het faillissementsrecht (zodat bedrijven en ondernemers altijd „nog een kans” krijgen), aan de totstandbrenging van „éénloketsystemen” en aan de toepassing van het principe dat een bedrijf maar één keer aan een bepaalde formaliteit hoeft te voldoen;
- **een nationale vertegenwoordiger voor het MKB** aanwijzen, die de toepassing van de Europese SBA in goede banen moet leiden en erop moet toezien dat de nationale wetgeving tot uitvoering van de Europese wetgeving de fundamentele beginselen van „Denk eerst klein” in acht neemt.

6.2 Ten aanzien van de actieterreinen die onder de bevoegdheid van de nationale overheden vallen, zou het Comité graag zien dat de lidstaten meer met elkaar overleggen en, eventueel in het kader van nauwere samenwerking, gezamenlijke actie overwegen om gemeenschappelijke initiatieven te ontwikkelen op het gebied van bijvoorbeeld de overdracht van ondernemingen (juridische en fiscale aspecten) en het faillissementsrecht (bedrijven en ondernemers altijd een „tweede kans” geven).

6.3 Het Comité dringt erop aan om zowel op nationale als grensoverschrijdende schaal interoperabele „éénloketsystemen” in de hele EU op te zetten. De lidstaten zouden kunnen worden aangespoord tot het bevorderen van de interoperabiliteit en openstelling van hun — feitelijke en virtuele — nationale loketten. Wat dit laatste betreft, zijn initiatieven genomen in het kader van de dienstenrichtlijn en de verordening ter verbetering van de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning. Over de totstandbrenging van die „éénloketsystemen” moet goed worden gecommuniceerd met het MKB; de bedrijven moeten vanaf het moment van oprichting van deze diensten en ook daarna voortdurend op de hoogte worden gehouden.

## 7. Aanbeveling 5 van het EESC: samenhang, participatie en evaluatie

7.1 Gezien de grote internationale uitdagingen, de huidige economische situatie en de beoogde herziening van het Lissabonproces vindt het Comité dat de *Small Business Act*:

- **constructieve initiatieven moet bevatten die ervoor helpen zorgen dat de intellectuele-eigendomsrechten in acht worden genomen:** het Gemeenschapsoctrooi, een EU-rechtsbevoegdheid op octrooigebied, maar ook de invoering van een waarnemingspost voor namaak en piraterij (in 2001 voor het eerst geëist door het Comité);
- **een geïntegreerde aanpak van het beleid ten behoeve van het MKB moet bevorderen.** Dit beleid moet een bundeling zijn van alle Europese, nationale en regionale maatregelen voor deze sector;
- **de ontwikkeling van governance, partnerschap en samenwerking** tussen overheden, instanties, sociale en economische partners en MKB-organisaties overal in Europa mogelijk moet maken;
- **de ontwikkeling en het concurrentievermogen van alle ondernemingen**, ook ondernemingen die actief zijn in de regio, moet ondersteunen; de positieve acties van de *Small Business Act* moeten een duidelijk onderscheid maken tussen bedrijven die actief zijn op de lokale markt (het merendeel van het MKB) en bedrijven met een sterk groeipotentieel op technologisch gebied of buiten hun landsgrenzen. De eerstgenoemde bedrijven hebben vooral behoefte aan een gunstig klimaat voor hun activiteiten, terwijl de bedrijven in de tweede categorie middelen nodig hebben om sneller te

groeien en op Europese of internationale schaal te gaan werken; dat neemt echter niet weg dat veel lokale bedrijven zich op grotere markten kunnen begeven of binnen samenwerkingsverbanden en „clusters” actief kunnen zijn om de kritische omvang te bereiken om succesvol te zijn op Europese of internationale schaal.

7.2 Het Comité is van mening dat het succes van de Europese SBA niet alleen afhankelijk is van de politieke wil van de Europese, nationale en lokale overheden om zich in te zetten voor het MKB, en met name voor de kleinste ondernemingen, maar ook en vooral van het optreden van de MKB-organisaties. Het verzoekt de betreffende autoriteiten dan ook om deze organisaties met alle mogelijke middelen te steunen en te betrekken bij het overleg over Europees beleid „na Lissabon”.

7.3 Het Comité dringt nogmaals aan op een jaarlijkse evaluatie van de uitvoering van de Europese *Small Business Act* (niet alleen het actieprogramma maar ook de toepassing van het beginsel „Denk eerst klein”) en van het gehele MKB-beleid op communautair en nationaal niveau en zou graag zien dat jaarlijks verslag wordt gedaan van de geboekte vooruitgang, ook op het gebied van het overleg met de MKB-organisaties. Dit verslag moet als apart onderdeel van de tenuitvoerlegging van de Lissabonstrategie worden beschouwd, tot aanbevelingen van de Commissie aan de lidstaten en regio’s leiden, een aanpassing of herziening van de Europese *Small Business Act* mogelijk maken en worden voorgelegd aan het Europees Parlement, het Comité van de Regio’s en het Europees Economisch en Sociaal Comité.

Brussel, 14 januari 2009

De voorzitter  
van het Europees Economisch en Sociaal Comité  
Mario SEPI

---